

# Orijinal Soru: Klinik Bilimler 159

159. Belli bir bölgede ve belirli bir süre içerisinde izlenen örnek gruptaki bireylerde, etkene maruz kalanlardaki insidans hızının, etkene maruz kalmayanlardaki insidans hızına bölünmesi ile elde edilen ölçüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atfedilen risk
- B) Rölatif risk
- C) Tahmini rölatif risk
- D) Atak hızı
- E) Fetalite

Doğru Cevap: B

## HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

## İLGİLİ NOTLAR

Tranquilo!!! TUSDATA yanınızda...

34

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ



- Koroner kalp hastalığı faktörlerini araştırmak amacıyla bir bölgede son 3 ayda miyokard infarktüsü geçiren 376 ve sağlıklı 330 kişiye sigara içip içmedikleri soruluyor. İnfarktüs geçirenlerin 176'sı, geçirmeyenlerin 110'u sigara içiyor. Bu araştırmanın türü... Vaka-kontrol araştırması (Bu soruda sigara ve miyokard infarktüs ilişkisini göstermek için tahmini rölatif risk hesaplanmalıdır.)
- Nonsteroid antiinflatuar ilaç kullanımı ile akut non variköz üst gastrointestinal sistem kanaması arasındaki ilişkiyi incelemek için bir çalışma yapılmıştır. Bu amaçla bir sağlık kuruluşu nonvariköz üst gastrointestinal sistem kanaması tanısı almış olan 57 hastanın tıbbi kayıtları incelenmiştir. Bu çalışmada yaşa ve cinsiyete göre eşleştirilmiş 123 kişi de kontrol edilmiş ve kontrollere göre hastaların daha büyük bir oranında NSAİ ilaç almış olduğu bulunmuştur. Bu araştırmanın türü... Vaka kontrol çalışması
- Gebelikte ilaç kullanımı ve otizm ilişkisinin incelendiği bir olgu kontrol araştırmasının sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir...

Gebelikte ilaç kullanımı	Olgu grubu	Kontrol grubu	Toplam
İlaç kullananlar	40	45	85
İlaç kullanmayanlar	20	75	95
Toplam	60	120	180

- Bu araştırmanın odds oranı (tahmini rölatif risk)...  $40 \times 75 / 20 \times 45$
- Henüz bir hastalığa yakalanmamış "sağlam" kişilerin belirli bir etkenle karşılaşma durumlarına göre, izleme süresi içinde incelenen hastalığa yakalanma sıklığının belirlendiği araştırma... Kohort araştırmaları
- Hafıza faktörü, selektif ölüm, selektif göç gibi metodolojik sorunların en az düzeyde olduğu araştırma

Klinik Bilimler 159. soru  
Tusdata Küçük Stajlar Hızlı Tekrar 1.  
Fasikül Sayfa 034

### Kohort çalışmasının özellikleri

- Çalışmanın başlangıcında herkesin incelenen hastalık açısından sağlıklı olması.
- İzlem sırasında etkene maruz kalanlar ve kalmayanlar arasında kaç yeni hasta gelişeceğinin (insidans) hesaplanması
- İnsidansların birbirine bölünmesiyle rölatif risk hesaplanması
- İnsidansların birbirinden çıkarılmasıyla atfedilen risk hesaplanması
- Atfedilen riskin etkene maruz kalanlardaki insidansa bölünmesiyle korunabilirlik hızının hesaplanması.

- Sigara ve akciğer kanseri ilişkisinin incelendiği bir araştırmada, 30 yaş ve üzerindeki 10 000 kişinin sigara alışkanlıkları şöyle bulunuyor...
  - Hiç sigara içmeyen 5000 kişi (I. Grup)
  - Günde 1-10 adet içen 2000 kişi (II. Grup)
  - Günde 11-20 adet içen 2000 kişi (III. Grup)

- Günde 21 ve daha fazla içen 1000 kişi (IV. Grup)
- 10 yıllık süre içinde, I. grupta 10 kişi, II. grupta 15 kişi, III. grupta 20 kişi ve IV. grupta da 15 kişi olmak üzere toplam 60 kişi akciğer kanserine yakalanmış veya bu hastalıktan ölmüştür. Bu araştırmanın türü... Kohort araştırması
- Belirli bir zaman kesitinde neden-sonuç ilişkisinin birlikte incelendiği araştırma... Kesitsel araştırma
- Toplum taramasında kullanılan çalışma... Kesitsel çalışma
- Prevalansın hesaplandığı araştırma... Kesitsel araştırma
- Bir ilköğretim okulundaki öğrencilerde obezite prevalans hızını saptamak için kullanılacak araştırma yöntemi... Kesitsel araştırma
- En güvenilir klinik araştırma türü... Randomize kontrollü çalışmalar

### 30. SAĞLIK ÖLÇÜTLERİ

- Belirli bir kesitinde, bir toplumda saptanan tüm (eski ve yeni) vaka sayısının, aynı andaki risk altındaki kişi sayısına bölünmesiyle elde edilen ölçüt... Prevalans (Bir hastalığın, o andaki toplumda görülme sıklığı)
- Prevalanstan etkilenen parametreler... Pozitif prediktif değer ve negatif prediktif değer (özgüllük ve duyarlılık ise etkilenmez.)
- Belirli süre içinde saptanan yeni vaka sayısının risk altındaki sağlam kişi sayısına bölünmesiyle elde edilen ölçüt... İnsidans
- Belirli bir süre içinde saptanan bulaşıcı hastalık - kızamık gibi - vaka sayısının, o hastalığa duyarlı kişi sayısına bölünmesi ile elde edilen ölçüt... Atak hızı
- Kızamık insidansının hesaplandığı ölçüt... Atak hızı
- Bin kişinin yaşadığı bir bölgede salgın çıkmıştır. Bağışıklık bırakan bu hastalığın primer atak hızı binde 20 olarak saptanmıştır. Hastalığın kuluçka dönemi kadar bir süre geçtikten sonra 15 yeni hasta tespit edilmiştir. Bu hastalığın sekonder atak hızı...  $15/980$  (sekonder atak hızı hesaplanırken ilk atak sırasında hastalananları paydadan çıkarmayı unutmamak gerekir.)
- Bağışıklık bırakmayan tekrarlayan bulaşıcı hastalıkların - ishal gibi - boyutunu ölçmek için kullanılan ölçüt... Epizod hızı
- İshal insidansının hesaplandığı ölçüt... Epizod hızı
- Toplumdaki çeşitli yaş, cins gruplarının ölüm açısından riskini tam olarak yansıtmayan, ölüm boyutu hakkında genel fikir veren ölçüt... Kaba ölüm hızı
- Hastalıktan ölenler / Hastalığa yakalananlar... Fatalite hızı
- Hastalıktan ölenler / Toplam nüfus... Mortalite hızı (nedene özel ölüm hızı)
- Doğum öncesi ve doğum sırasında sağlık hizmetlerinin yeterli olup olmadığını gösteren ölçüt... Perinatal ölüm hızı
- Veri eksikliği nedeniyle ana ölüm hızının elde edilemediği bir bölgede, doğum öncesi ve doğum sonrasındaki sağlık hizmetlerinin durumu hakkında fikir edinmek için kullanılacak hız parametresi... Perinatal ölüm hızı
- Bir toplumda ana sağlığı düzeyini en iyi yansıtan ölçüt... Ana ölüm hızı
- Demografik dönüşüm kuramına göre bir toplumda ölümlerin azalması doğumların azalmasından... önce gerçekleşir.